

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-12874/2023-ERU
Č. j. 12874-11/2023-ERU

V Ostravě dne 27. listopadu 2023

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), v rozhodném znění (dále jen „energetický zákon“), ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-04512/2021-ERU, zahájeném dne 25. srpna 2023 z moci úřední podle ust. § 78 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), v návaznosti na ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), s obviněným z přestupku, kterým je

podnikající fyzická osoba [REDAKCE]
se sídlem [REDAKCE] IČO: [REDAKCE]

ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. p) energetického zákona, rozhodl

t a k t o :

I.

Obviněný z přestupku, podnikající fyzická osoba [REDAKCE] se sídlem [REDAKCE] IČO [REDAKCE] (dále jen „účastník řízení“), **se uznává vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. p) energetického zákona,** kterého se dopustil tím, že v rozporu s ust. § 46 odst. 12 energetického zákona v ochranném pásmu energetického zařízení prováděl zaměstnanec účastníka řízení dne 9. října 2021 ve městě [REDAKCE] na ulici [REDAKCE] u domu č. p. [REDAKCE] zemní práce, pomocí krumpáče, přičemž poškodil vysokonapěťový elektrický zemní kabel vysokého napětí 10 kV, typ ANKTOYPV 3x240 mm².

II.

Podle ust. § 91a odst. 7 energetického zákona se účastníkovi řízení za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. p) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši**

75 000 Kč (slovy: sedmdesát pět tisíc korun českých),

která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 37523.

III.

Podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s ust. § 79 odst. 5 správního řádu a ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky**

1 000 Kč (slovy: jeden tisíc korun českých).

Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 37523.

IV.

Podle ust. § 89 odst. 2 a 3 zákona o odpovědnosti za přestupky, se poškozenému, společnosti **ČEZ Distribuce, a. s.,** se sídlem Děčín - Děčín IV-Podmokly, Teplická 874/8, PSC 405 02, IČO: 247 29 035 (dále jen „poškozený“), přiznává **nárok na náhradu části škody** v částce **26 172 Kč,**

spočívající v náhradě externích nákladů vynaložených poškozeným na elektromontážní práce realizované externím dodavatelem a účastníkovi řízení se ukládá povinnost nahradit ji poškozenému, a to ve lhůtě do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí; ve zbytku uplatněného nároku, tj. v částce **6 780 Kč**, spočívající v náhradě interních nákladů poškozeného se náhrada škody poškozenému **nepřiznává** a v souladu s ust. § 89 odst. 3 zákona o odpovědnosti za přestupky se poškozený s tímto nárokem **odkazuje na soud**.

O d ů v o d n ě n í

I. Zjištění předcházející správnímu řízení

- [1] Správní řízení bylo zahájeno na základě zjištění obsažených ve spise Policie České republiky, Krajského ředitelství policie [redacted] kraje, územního odboru [redacted] 2. oddělení obecné kriminality (dále také „Policie ČR“), sp. zn. [redacted] (dále jen „spis Policie ČR“), jenž byl Energetickému regulačnímu úřadu (dále jako „ERÚ“ nebo „správní orgán“) doručen dne 9. června 2023 a vložen do spisu sp. zn. OSR-12874-1/2023-ERU pod č. j. 12874-1/2023-ERU.
- [2] Spis Policie ČR se týkal projednání přestupku spáchaného účastníkem řízení, jehož zaměstnanec měl dne 9. října 2021 v čase od 11:04 hod do 11:20 hod ve [redacted] na ulici [redacted] u domu č.p. [redacted] pomocí krumpáče překopnout a poškodit v zemi uložený vysokonapěťový elektrický kabel vysokého napětí 10 kV (dále jen „energetické zařízení“) a tímto způsobit poškozenému škodu v celkové výši 32 952 Kč.

II. Průběh správního řízení

- [3] Dne 9. června 2023 byl správnímu orgánu doručen spis Policie ČR. Správní orgán přípisem ze dne 2. srpna 2023, č. j. 12874-3/2023-ERU, požádal poškozeného o sdělení, zda byla způsobena škoda uhrazena či nikoliv.
- [4] Poškozený reagoval sdělením ze dne 8. srpna 2023 v rámci něhož uvedl, že způsobená škoda nebyla uhrazena, připojuje se v rámci vedeného správního řízení s nárokem na náhradu vzniklé škody a doložil následující podklady:
- Protokol o poškození zařízení distribuční soustavy ze dne 11. září 2021,
 - Rekapitulace – náklady spojené se škodou,
 - Zakázkový list – podklady k fakturaci ze dne 14. října 2021,
 - Faktura č. [redacted] vystavená dne 17. prosince 2021 ze strany společnosti [redacted] se sídlem [redacted] IČO: [redacted] (dále jen společnost [redacted]) poškozenému na částku 26 172 Kč (dále jen „faktura č. [redacted]“),
 - Rámcová dohoda o dílo č. [redacted] – rozpočet ze dne 1. prosince 2021,
 - Zápis o předání předmětu plnění objednateli (poškozenému) ze dne 1. prosince 2021,
 - Ceník materiálu ze dne 28. listopadu 2021,
 - List č. [redacted] stavebního deníku,
 - Doplňující informace ohledně výkazu odpracovaných hodin vystavené společností [redacted] [redacted]
 - Změnový list č. hlášení [redacted] ze dne 30. listopadu 2021,
 - Fotografie energetického zařízení.
- [5] Správní orgán dne 15. srpna 2023 zaslal účastníkovi řízení Oznámení o zahájení správního řízení, č. j. 12874-5/2023-ERU, které bylo účastníkovi řízení doručeno dne 25. srpna 2023.

- [6] Dne 5. září 2023 zaslal správní orgán poškozenému Vyrozumění o možnosti uplatnit nárok na náhradu majetkové škody nebo vydání bezdůvodného obohacení č. j. 12874-6/2023-ERU, společně s výzvou poškozenému k doložení části podkladů k uplatněnému nároku na náhradu škody, jež bylo poškozenému doručeno téhož dne.
- [7] Poškozený se vyjádřil přípisem ze dne 12. září 2023 v rámci něhož doložil rámcovou dohodu o dílo č. [REDAKCE] ze dne 31. prosince 2018 (dále jen „rámcová dohoda o dílo“) a doklad o úhradě faktury č. [REDAKCE]. Faktura vystavená vůči účastníkovi řízení doložena nebyla, jelikož poškozený neměl do oznámení o zahájení správního řízení informace o osobě pachatele vytýkaného jednání. Poškozený dále uvedl, že faktura vůči účastníkovi řízení bude vystavena a následně doložena správnímu orgánu.
- [8] Poškozený přípisem ze dne 14. září 2023 zaslal správnímu orgánu fakturu č. [REDAKCE] ze dne 12. září 2023 vystavenou na účastníka řízení ve spojitosti s poškozením kabelu VN dne 9. října 2021 ve [REDAKCE] se splatností dne 12. října 2023 na částku 32 952 Kč.
- [9] Dne 19. října 2023 zaslal správní orgán účastníkovi řízení a poškozenému vyrozumění o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí č. j. 12874-9/2023-ERU. Poškozený se vyjádřil přípisem ze dne 24. října 2023 s informací, že vystavená faktura nebyla účastníkem řízení uhrazena, a tedy na uplatněném nároku stále trvá. Účastník řízení se ve věci nevyjádřil ani nedoložil své majetkové poměry.
- [10] Správní orgán s ohledem na průběh správního řízení a v souladu s ust. § 3 správního řádu dospěl k závěru, že veškeré podklady, které měl k dispozici pro vedení správního řízení a následné vydání tohoto rozhodnutí, jsou úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 výše uvedeného zákona.

III. Popis skutkového stavu

- [11] Zemní práce, v důsledku kterých došlo dne 9. října 2021 ve městě [REDAKCE] na ulici [REDAKCE] u domu č. p. [REDAKCE] k poškození energetického zařízení, prováděl zaměstnanec účastníka řízení.
- [12] Účastník řízení vykonával zemní práce jako zhotovitel pro objednatel společnost [REDAKCE] se sídlem [REDAKCE] IČO: [REDAKCE] (dále jen „objednatel“) na základě objednávky č. [REDAKCE] ze dne 22. září 2021.
- [13] V rámci úředního záznamu Policie ČR ze dne 9. října 2021, č. j. [REDAKCE] účastník řízení uvedl, že energetické zařízení bylo chráněno pískem a shora položenou cihlou, přičemž při výkopu již nebylo vlivem času zřejmé uspořádání a došlo ke kontaktu s kabelem. Účastník řízení dále uvedl, že energetické zařízení bylo uloženo v hloubce 60 cm pod povrchem, přičemž podle jeho názoru mělo být uloženo v hloubce cca 1 m.
- [14] Zemní práce byly pro účastníka řízení vykonávány brigádníky panem [REDAKCE] a [REDAKCE]. Pan [REDAKCE] v rámci úředního záznamu Policie ČR ze dne 14. října 2021, č. j. [REDAKCE] uvedl, že energetické zařízení nebylo kryto ochrannou fólií. Oba pracovníci měli být před kopáním upozorněni na existenci elektrických kabelů, tyto byly také vytyčeny a zaznamenány na výkresech, se kterými se oba pracovníci seznamovali. O kabelech věděli, ale předpokládali, že budou chráněny cihlovým krytím, přičemž poškozený elektrický kabel mírně zpod cihlového krytí vybočoval.
- [15] Vytyčení polohy energetického zařízení bylo provozovatelem distribuční soustavy provedeno dne 14. října 2021, tedy až po poškození energetického zařízení. Součástí vydané projektové dokumentace ze dne 12. října 2020 bylo mj. sdělení poškozeného o existenci energetického zařízení ze dne 12. října 2020 s platností do 12. dubna 2021, jehož obsahem bylo upozornění že v zájmovém území se nachází mj. podzemní síť NN a VN, tedy že stavebník je povinen alespoň 14 dní před zahájením prací požádat

o provedení vytyčení polohy trasy podzemního zařízení. Toto sdělení mělo platnost do 12. dubna 2021, v době poškození energetického zařízení tedy již nebylo platné.

- [16] Pan [redacted] v rámci úředního záznamu Policie ČR ze dne 18. října 2021, č. j. [redacted] uvedl, že kopal podél tzv. chráničky z cihel, žádnou ochrannou fólii energetického zařízení neviděl. Sice věděl, že v místě provádění zemních prací vede kabel vysokého napětí, ale předpokládal jeho umístění pod cihlami, a nikoliv vedle nich.
- [17] Dne 19. října 2021 vydala společnost [redacted] se sídlem [redacted] IČO: [redacted] na žádost Policie ČR Odborné vyjádření ve věci poškození na ul. [redacted] (dále jen „Odborné vyjádření“). V rámci Odborného vyjádření je uvedeno, že energetické zařízení bylo v chodníku uloženo v souladu s normou SČE PN SČE 24 10 50, která je výjimkou z normy ČSN 34 10 50, která povoluje mělkou pokládku kabelů, mj. v případě silových kabelů do 35kV v hloubce od 50 cm s umístěním v chodníku. Hloubka a mechanické krytí kabelu, tak odpovídalo předmětné normě, jak je konstatováno také v Odborném vyjádření. V rámci Odborného vyjádření byl také shrnut adekvátní postup před zahájením výkopových prací, kterým by se dalo poškození zamezit, tedy že zhotovitel je jednak povinen zajistit vytyčení inženýrských sítí (k čemuž v daném případě došlo až dne 14. října 2021, tedy po poškození energetického zařízení) a dále má požádat o vypnutí patřičného kabelu, podél kterého budou zemní práce probíhat. Ze sdělení poškozeného ze dne 4. února 2022 vyplývá, že o vypnutí kabelu požádáno nebylo.
- [18] Ve věci poškození energetického zařízení byl dále dne 18. května 2023 vyhotoven Znalecký posudek č. [redacted] znalcem z oboru stavebnictví, [redacted] (dále jen „znalecký posudek“). Ze znaleckého posudku vyplývá, že hloubka uložení kabelu byla v souladu s dříve platnými předpisy pro výstavbu, tedy byla správná. Energetické zařízení bylo poškozeno ručně, úderem krumpáče. K otázce možnosti předejití poškození kabelu znalec uvedl, že poškození bylo možno předejít opatrnější a obezřetnější prací kopáče a uvedl způsob, jakým mohl kopáč postupovat. Poškozením energetického zařízení mělo dojít k odpojení 1 273 odběrných míst po dobu 40 minut a v dalších 5 minutách již jen 1 043 odběrných míst.
- [19] Náklady spojené s opravou energetického zařízení nebyly účastníkem řízení uhrazeny.

IV. Právní hodnocení

IV. I. Použitá právní úprava

- [20] Podle článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.
- [21] Podle ust. § 2 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se odpovědnost za přestupek posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele přestupku příznivější. Podle ust. § 2 odst. 6 téhož zákona pachateli lze uložit vždy jen takový druh správního trestu, který dovoluje uložit zákon účinný v době, kdy se o přestupku rozhoduje.
- [22] Ve smyslu ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky se přestupkem rozumí společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.
- [23] Z hlediska posouzení odpovědnosti účastníka řízení za vytýkané jednání a uložení správního trestu jsou rozhodnými právními úpravami zákon o odpovědnosti za přestupky a energetický zákon.
- [24] Zákon o odpovědnosti za přestupky byl naposledy novelizován s účinností od 1. února 2022, energetický zákon byl naposledy novelizován s účinností od 1. července 2023.

[25] S ohledem na ust. § 2 odst. 1 a 6 zákona o odpovědnosti za přestupky proto správní orgán porovnal všechna relevantní ustanovení zákona o odpovědnosti za přestupky a jeho novelizovaného znění a energetického zákona i jeho novelizovaného znění a dospěl k závěru, že zůstala zachována, jak obsahová totožnost konkrétních zákonem stanovených povinností, které jsou relevantní pro právní hodnocení jednání účastníka řízení, tak též jejich trestnost z hlediska podřazení porušení právní povinnosti pod kategorií přestupku. Správní orgán proto neshledal důvod k použití zákona pozdějšího a postupoval při posuzování odpovědnosti účastníka řízení za vytýkané jednání i při ukládání sankce podle právní úpravy účinné v době, kdy bylo spácháno.

IV. II. Obecný právní rámec

[26] Přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. p) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že nesplní některou z povinností stanovených v § 46 odst. 12 nebo 13 nebo § 68 odst. 5 téhož zákona nebo umístí stavbu v ochranném pásmu v rozporu s ustanoveními § 68 odst. 4 nebo provede jinou činnost v ochranném pásmu v rozporu s ustanoveními § 68 odst. 4 nebo vysadí trvalé

[27] Podle ust. § 46 odst. 12 energetického zákona je v ochranném pásmu i mimo ně každý povinen zdržet se jednání, kterým by mohl poškodit elektrizační soustavu nebo omezit nebo ohrozit její bezpečný a spolehlivý provoz a veškeré činnosti musí být prováděny činnosti tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení.

[28] Podle ust. § 22 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky je podnikající fyzická osoba pachatelem, jestliže k naplnění znaků přestupku došlo jednáním fyzické osoby, která se za účelem posuzování odpovědnosti podnikající fyzické osoby za přestupek považuje za osobu, jejíž jednání je přičitatelné podnikající fyzické osobě a která při podnikání osoby, ve vztahu ke které se považuje za osobu, jejíž jednání je přičitatelné podnikající fyzické osobě, nebo v přímé souvislosti s ním anebo ku prospěchu této podnikající fyzické osoby nebo v jejím zájmu porušila právní povinnost, která je uložena podnikající fyzické osobě nebo fyzické osobě.

[29] Podle ust. § 22 odst. 3 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky se za osobu, jejíž jednání je přičitatelné podnikající fyzické osobě, za účelem posuzování odpovědnosti podnikající fyzické osoby za přestupek považuje zaměstnanec nebo osoba v obdobném postavení při plnění úkolů vyplývajících z tohoto postavení.

IV. III. Právní posouzení skutku

[30] V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty předmětného přestupku nesplnění povinností stanovených v ust. § 46 odst. 12 energetického zákona, tzn. v daném případě zdržet se v ochranném pásmu zařízení elektrizační soustavy jednání, které by mohlo mít za následek poškození elektrizační soustavy nebo omezení jejího bezpečného a spolehlivého provozu a veškeré činnosti provádět tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení. V projednávaném případě není pochyb o tom, že došlo k poškození energetického zařízení, jehož poškození způsobil zaměstnanec účastníka řízení krumpáčem, při provádění výkopových prací v ochranném pásmu energetického zařízení. Jednání zaměstnance účastníka řízení je přičitatelné účastníkovi řízení, když tento vykonával činnost pro účastníka řízení a tato byla v příčinné souvislosti s porušením povinností uložené účastníkovi řízení [ust. § 22 odst. 2 ve spojení s ust. § 22 odst. 3 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky]. S ohledem na výše uvedené lze uzavřít, že účastník řízení porušil ust. § 46 odst. 12 energetického zákona.

[31] Účastník řízení prováděl výkopové práce v ochranném pásmu energetického zařízení na základě platné objednávky, přičemž za výkopové práce na stavbě byl odpovědný. Účastník řízení tak odpovídal za uspořádání staveniště, měl zajistit potřebné doklady pro provádění zemních prací v ochranném pásmu energetického zařízení a měl jednat v souladu s podmínkami projektové dokumentace. Účastník řízení však nezajistil v souladu se sdělením poškozeného o existenci energetického zařízení vytyčení polohy energetického zařízení v terénu a pouze spoléhal, že zařízení bude kryto v celé své délce pod kamennou zídkou. K tomuto správní orgán navíc podotýká, že také předmětné sdělení poškozeného o existenci

energetického zařízení bylo s platností do 12. dubna 2021, tedy v době poškození energetického zařízení již nebylo platné.

[32] Lze tak uzavřít, že účastník řízení nese odpovědnost za spáchání předmětného přestupku.

IV. IV. Formální a materiální stránka přestupku

[33] Správní orgán v rámci správního řízení prokázal, že účastník řízení svým jednáním porušil ust. § 46 odst. 12 energetického zákona, a byly tak naplněny formální znaky přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. p) energetického zákona.

[34] V souvislosti s naplněním formální stránky přestupku se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky přestupku (škodlivosti přestupku pro společnost) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007), respektive z ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky.

[35] V důsledku poškození energetického zařízení došlo k přerušení dodávky elektřiny do celkem 1 273 odběrných míst po dobu 40 minut. Z uvedeného vyplývá, že následky vytýkaného jednání byly většího rozsahu, zejména co do odpojených konečných zákazníků, což správní orgán považuje za značný zásah do právem chráněných zájmů jednotlivých odběratelů. Správní orgán má tak za to, že v jednání účastníka řízení lze shledat vyšší než nepatrnou společenskou škodlivost spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném a též spolehlivém provozu elektrizační soustavy. Správní orgán navíc podotýká, že již skutečnost, že zákonodárce porušení určitého zákazu označil za přestupek, vyjadřuje určitou minimální typovou míru společenské škodlivosti, kterou je nutno takovému jednání přičítat. Lze tedy obecně vycházet z toho, že jednání, jehož formální znaky jsou označeny zákonem za přestupek, naplňuje v běžně se vyskytujících případech materiální znak přestupku, neboť porušuje či ohrožuje určitý zájem společnosti. V daném případě jsou naplněny formální znaky přestupku, zároveň je přítomen i materiální znak ve formě minimálně nepatrné a teprve při stanovení sankce bude správní orgán materiální stránku posuzovat a sankci individualizovat právě s ohledem na „míru“ materiální stránky. Výše uvedené plně koresponduje rovněž s preventivně-ochrannou funkcí správního trestu. Správní orgán tak konstatuje, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku.

IV. V. Odpovědnost za přestupek

[36] Správní orgán se v rámci správního řízení dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tedy důvodů zbavujících účastníka řízení odpovědnosti za spáchání přestupku ve smyslu ust. § 21 zákona o odpovědnosti za přestupky, tedy zda účastník řízení za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil.

[37] Správní orgán konstatuje, že v případě jakékoliv pracovní činnosti v ochranném pásmu energetického zařízení je nutno konat pracovní činnost s vynaložením veškerého úsilí tak, aby nedošlo k ohrožení bezpečnosti a spolehlivosti jeho provozu či k jeho poškození. Účastník řízení zemní práce v ochranném pásmu energetického zařízení prováděl bez zajištění platného vytyčení polohy energetického zařízení v terénu, což nespovídá o tom, že by při své činnosti postupoval s maximální opatrností, a tedy nevynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Také z Odborného vyjádření a znaleckého posudku vyplývá, že jak účastník řízení, tak i jeho zaměstnanec si mohli počínat svědomitěji, kdy jednak účastník řízení mohl požádat o odpojení energetického zařízení či zaměstnanec postupovat obezřetněji při provádění samotných výkopových prací.

[38] Skutečnost, že poškozené plynárenské zařízení nebylo opatřeno výstražnou fólií, nezbavuje účastníka řízení odpovědnosti za spáchání přestupku, správní orgán však k této skutečnosti přihlédl při stanovení výše pokuty (viz níže v části „V. Uložení správního trestu“). Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. p) energetického zákona, kterého se

dopustil porušením ust. 46 odst. 12 téhož zákona. Správní orgán proto přistoupil k uložení správního trestu.

V. Uložení správního trestu

- [39] Podle ust. § 35 zákona o odpovědnosti za přestupky lze za přestupek uložit správní trest ve formě (i) napomenutí, (ii) pokuty, (iii) zákazu činnosti, (iv) propadnutí věci nebo náhradní hodnoty či (v) zveřejnění rozhodnutí o přestupku. Podle ust. § 36 téhož zákona lze správní trest uložit samostatně nebo spolu s jinými správními tresty. Napomenutí nelze uložit spolu s pokutou.
- [40] Z povahy provedení přestupku nepřipadá v úvahu uložit účastníkovi řízení správní trest propadnutí věci nebo náhradní hodnoty ve smyslu ust. § 48 a ust. § 49 zákona o odpovědnosti za přestupky, neboť cena věci, kterou účastník řízení ke spáchání přestupku užil (krumpáč), je ve zjevném nepoměru ke způsobenému následku a takový trest by byl zjevně nedostačující. Uložení správního trestu ve formě zákazu činnosti či zveřejnění rozhodnutí o přestupku ve smyslu ust. § 47 odst. 2 a ust. § 50 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky přichází v úvahu jen tehdy, pokud to zákon výslovně stanoví. V posuzovaném případě je tak možno účastníkovi řízení uložit pouze trest ve formě napomenutí nebo pokuty.
- [41] K uložení správního trestu ve formě napomenutí v nyní posuzované věci správní orgán neshledal důvod, a to zejména s ohledem na povahu přestupku spáchaného účastníkem řízení ve smyslu ust. § 37 písm. a) a ust. § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky, neboť by takový trest byl nepřiměřeně nízký. Správní orgán proto v daném případě vyhodnotil jako zákonné, vhodné a účelné uložit správní trest ve formě pokuty.
- [42] V projednávaném případě ani nebude aplikován institut upuštění od správního trestu podle ust. § 43 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, vzhledem k (i) povaze a závažnosti přestupku a jeho následkům, (ii) rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.
- [43] Nadto správní orgán uvádí, že ukládání správního trestu formou pokuty zcela odpovídá rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech. Úřad je při stanovení výše trestu také vázán svou vlastní ustálenou rozhodovací praxí, od které se může odchýlit pouze toliko v odůvodněných případech a z legitimních důvodů, přičemž musí být dbáno účelu trestu, kterým je ochrana konkrétních zájmů společnosti.
- [44] Podle ust. § 46 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky lze pokutu uložit ve výši stanovené zákonem. Není-li výše pokuty zákonem stanovena, pokutu lze uložit ve výši nepřesahující částku 1 000 Kč.
- [45] Za přestupek podle ust. § 91a odst. 1 písm. p) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 7 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Jedná se samozřejmě o maximální možnou výši pokuty, jejíž uložení připadá v úvahu v případě zvlášť vysoké závažnosti přestupku včetně jeho následků, doby trvání a okolností, za kterých byl spáchán. V tomto případě je třeba uvažovat o uložení pokuty ve výši odpovídající okolnostem tohoto přestupku.
- [46] Při stanovení konkrétní výměry pokuty správní orgán přihlédl ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a), c) a g) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem.
- [47] Dále správní orgán přihlížel podle ust. § 38 písm. a), b), c) a d) zákona o odpovědnosti za přestupky k významu a rozsahu následku přestupku, ke způsobu spáchání přestupku a okolnostem spáchání přestupku. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k majetkovým poměrům pachatele.

- [48] Zaměstnanec účastníka řízení, jehož jednání je přičitatelné účastníkovi řízení poškodil vedení vysokého napětí, tedy z hlediska energetického, zařízení většího významu. Tuto skutečnost správní orgán hodnotil jako okolnost zvyšující závažnost přestupku i proto, že vedení vysokého napětí podléhá přísnějším legislativním a technickým požadavkům než např. vedení nízkého napětí. Tudíž poškození takového energetického zařízení lze považovat za závažnější.
- [49] Při stanovení výše uložené pokuty hodnotil správní orgán jako okolnost zvyšující závažnost přestupku, že v souvislosti s poškozením energetického zařízení došlo k omezení dodávky elektřiny do 1 273 odběrných míst po dobu 40 minut.
- [50] Skutečnost, že si účastník řízení nezajistil platné vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu, správní orgán hodnotil jako přitěžující okolnost.
- [51] Skutečnost, že škoda způsobená provozovateli distribuční soustavy nebyla účastníkem řízení uhrazena, hodnotil správní orgán jako přitěžující okolnost.
- [52] Skutečnost, že sdělení provozovatele distribuční soustavy o existenci energetického zařízení ze dne 12. října 2020 bylo s platností do 12. dubna 2021, tedy v době poškození energetického zařízení již bylo neplatné, správní orgán nehodnotil jako přitěžující okolnost, jelikož nemá za prokázané, že by se poloha energetického zařízení od doby provedení sdělení změnila, přičemž přesné umístění energetického zařízení mělo být zjištěno následně, prostřednictvím vytyčení polohy energetického zařízení v terénu, které však účastník řízení neprovedl.
- [53] Skutečnosti, že plynárenské zařízení nebylo řádně opatřeno výstražnou fólií, hodnotí správní orgán jako okolnosti snižující závažnost přestupku.
- [54] Při stanovení výše pokuty je nutno též zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených povinností. V tomto případě je třeba zohlednit, že účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu. Lze tak říct, že účastník řízení porušil právní předpis ve věcné působnosti Úřadu poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako výrazně polehčující okolnost.
- [55] Správní orgán se při stanovení výše pokuty zabývá také otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů doložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.
- [56] Účastník řízení se k otázce majetkových poměrů nijak nevyjádřil. Správní orgán tak vycházel z veřejně dostupných informací, kdy zjistil že účastník řízení byl ode dne 1. ledna 2022 evidován, jakožto plátce DPH, s koncem platnosti registrace ke dni 19. ledna 2023. Účastník řízení není veden jako nespolehlivý plátce této daně.
- [57] Ukládaná pokuta musí být pro pachatele citelná, neboť v opačném případě by její efekt byl minimální. Výše uložené pokuty je v projednávaném případě ovlivněna především skutečností, že účastník řízení prováděl zemní práce bez platného vytyčení polohy energetického zařízení a množstvím odpojených zákazníků.
- [58] Po zvážení všech skutkových okolností případu (tedy skutečností svědčících ve prospěch i v neprospěch účastníka řízení), jakož i po zvážení všech polehčujících a přitěžujících okolností uložil správní orgán účastníku řízení pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto rozhodnutí. Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem.

- [59] V neposlední řadě správní orgán odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 6 A 96/2000-62 ze dne 21. srpna 2003. Zde Nejvyšší správní soud mj. vyslovil, že při zkoumání přiměřenosti pokuty nutno zohlednit zákonné rozpětí sankce, kterou lze za dané protiprávní jednání uložit. Podle závěrů tohoto rozsudku za pokutu zjevně nepřiměřenou „*nejspíše nebude možno považovat pokutu uloženou ve 4 % zákonného rozpětí*“. V dané případě je uložena pokuta nižší než 1 % maximální zákonné výše pokuty.
- [60] Pokud by se i přesto účastník řízení domníval, že výši pokuty stanovenou tímto rozhodnutím není schopen jednorázově uhradit, upozorňuje správní orgán na ust. § 156 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, jenž stanoví podmínky na základě, kterých je správce daně (správní orgán) oprávněn na žádost daňového subjektu (účastníka řízení) nebo z moci úřední povolit úhrady daně (pokuty) na splátky. Účastník řízení tak může požádat o rozložení pokuty na splátky.
- [61] Správní orgán závěrem poznamenává, že pokuta uložená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, vyhovuje zákonnému požadavku, tj. pokuty až do výše 15 000 000 Kč, a že byla stanovena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

VI. Nárok poškozeného

- [62] Poškozený uplatnil v souladu s ust. § 70 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky u správního orgánu nárok na náhradu škody v celkové částce 32 952 Kč. Částka se skládala z interních nákladů poškozeného, konkrétně odpracovaných hodin zaměstnanců poškozeného ve výši 6 780 Kč a nákladů uhrazených externímu dodavateli společnosti [REDAKCE] ve výši 26 172 Kč.
- [63] Podle ust. § 89 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky správní orgán uloží obviněnému povinnost nahradit poškozenému škodu, jestliže byla tato škoda způsobena spácháním přestupku, nebyla obviněným dobrovolně nahrazena a její výše byla spolehlivě zjištěna, jinak poškozenému nárok na náhradu škody nepřizná a odkáže ho s jeho nárokem na soud nebo jiný orgán veřejné moci. Obdobně postupuje rovněž v případě, kdy by zjišťování škody vedlo ke značným průtahům v řízení.
- [64] Správní orgán dne 5. září 2023 vyrozuměl poškozeného a vyzval jej k doplnění skutečností týkajících se uplatněné částky ve výši 32 952 Kč.
- [65] Poškozený přípisem ze dne 8. srpna 2023 a 12. září 2023 doložil následující podklady:
- Protokol o poškození zařízení distribuční soustavy ze dne 11. září 2021,
 - Rekapitulace – náklady spojené se škodou,
 - Zakázkový list – podklady k fakturaci ze dne 14. října 2021,
 - faktura č. [REDAKCE]
 - Rámcová dohoda o dílo č. [REDAKCE] – rozpočet ze dne 1. prosince 2021,
 - Zápis o předání předmětu plnění objednateli (poškozenému) ze dne 1. prosince 2021,
 - Ceník materiálu ze dne 28. listopadu 2021,
 - List č. [REDAKCE] stavebního deníku,
 - Doplnující informace ohledně výkazu odpracovaných hodin vystavené společností [REDAKCE]
 - Změnový list č. hlášení [REDAKCE] ze dne 30. listopadu 2021,
 - Fotografie energetického zařízení,
 - Rámcová dohoda o díle,
 - Doklad o úhradě faktury č. [REDAKCE]
- [66] Faktura č. [REDAKCE] ze dne 12. září 2023 vystavená vůči účastníkovi řízení byla poškozeným doložena až přípisem ze dne 14. září 2023, jelikož poškozený zjistil jméno pachatele až po oznámení zahájení správního řízení Úřadem. Faktura č. [REDAKCE] nebyla účastníkem řízení uhrazena.

- [67] Z podkladů předložených poškozeným vyplývá, že poškozený dne 31. prosince 2018 uzavřel se společností [REDAKCE] Rámcovou dohodu o dílo na jejímž základě se společnost [REDAKCE] zavázala mj. provádět pro poškozeného na základě jednotlivých objednávek odstraňování poruch zařízení elektrizační soustavy. V souvislosti s poškozením energetického zařízení dne 9. října 2021 byla společností [REDAKCE] vystavena faktura č. [REDAKCE] na částku 26 172 Kč. Poškozený výpisem z účtu ze dne 14. ledna 2022 doložil, že fakturovaná částka byla z jeho strany uhrazena.
- [68] Z obsahu správního spisu sp. zn. 12874/2023-ERU a podkladů předložených poškozeným dospěl správní orgán k závěru, že v části nároku týkající se externích nákladů ve výši 26 172 Kč, jež poškozený vynaložil ve prospěch společnosti [REDAKCE], byly splněny podmínky stanovené zákonem o odpovědnosti za přestupky pro uložení povinnosti k náhradě škody splněny. Škoda uplatněná poškozeným ve výši 26 172 Kč, představující externí náklady vynaložené ve spojitosti s opravou energetického zařízení, byla způsobena v příčinné souvislosti se spáchaným přestupkem podle ust. § 46 odst. 12 energetického zákona, nebyla účastníkem řízení dobrovolně uhrazena a byla spolehlivě zjištěna, s ohledem na podklady doložené poškozeným v rámci vedeného správního řízení. Správní orgán tedy rozhodl, jak je uvedeno ve výroku č. IV. tohoto rozhodnutí, tj. že se účastníkovi řízení ukládá povinnost poškozenému nahradit předmětnou část způsobené škody.
- [69] Poškozený nad rámec částky ve výši 26 172 Kč, týkající se nákladů vynaložených vůči [REDAKCE] [REDAKCE] ve spojitosti s opravou energetického zařízení, uplatnil také nárok na náhradu škody ve výši 6 780 Kč, označený jako „Odpracované hodiny [REDAKCE]“. Z podkladů obsažených ve spise vyplývá, že v případě škody ve výši 6 780 Kč se jedná o tzv. interní náklady poškozeného. Správní orgán má za to, že výši škody není možné v této části nároku spolehlivě zjistit, kdy pro její přesné stanovení by si tak správní orgán musel opatřovat další podklady a provádět složité dokazování, nebo dokonce oprávněnost a způsob kalkulace vyčíslené škody, což by vedlo k průtahům v řízení a bylo tak porušeno právo účastníka řízení na projednání jeho věci v přiměřené lhůtě, které mu s ohledem na trestní povahu řízení o přestupku nepochybně přísluší, stejně jako všechny další záruky, které se podle vnitrostátního práva poskytují obviněnému z trestného činu (viz analogicky např. rozsudek Nejvyššího správního soudu, ze dne 27. října 2004, č. j. 6 A 126/2002 - 27 a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. dubna 2008, č. j. 1 As 27/2008 - 67 i nález Ústavního soudu ze dne 11. března 2004, sp. zn. II. ÚS 788/02 a nález Ústavního soudu ze dne 17. ledna 2008, sp. zn. II. ÚS 82/07 - 1).
- [70] Z ust. § 89 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky vyplývá, že pokud výše škody nebyla spolehlivě zjištěna, správní orgán poškozenému nárok na náhradu škody nepřizná a odkáže ho s jeho nárokem na soud nebo jiný orgán veřejné moci. Obdobně se postupuje rovněž v případě, kdy by zjišťování škody vedlo ke značným průtahům v řízení. Průtahy v řízení mohou vznikat například tehdy, pokud by vzhledem ke složitosti posouzení výše vzniklé škody musely být zpracovány znalecké posudky apod. Není totiž zpravidla v možnostech orgánů projednávajících přestupky, aby v řízení o přestupku zjišťovaly škodu, která zatím spolehlivě zjištěna nebyla, a nahrazovaly tak civilní soudy (viz Jemelka, L., Vetešník P. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Zákon o některých přestupcích. Komentář*. 1. Vydání. Praha: C. H. Beck 2017, s. 797).
- [71] Jinými slovy, řízení o náhradě škody (adhezní řízení) má ve vztahu k meritornímu v rámci řízení o přestupku, byť je jeho integrální součástí, v jistém smyslu pouze akcesorickou povahu, a procesní činnost správního orgánu tak nemůže přesahovat v daném ohledu aktivitu směřující k náležitému rozhodnutí o vině a případném trestu. Toliko občanskoprávní řízení je řízením bezvýjimečně zaručujícím (za splnění zákonem předepsaných podmínek) možnost domoci se uplatněného majetkového nároku. Obecně tedy platí, že postup spočívající v odkázání poškozených s uplatněným nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních nepředstavuje odepření spravedlnosti, ale ústavněprávně regulérní použití institutu urychlujícího sankční řízení (viz analogicky např. usnesení Ústavního soudu ze dne 18. února 2015, sp. zn. II. ÚS 165/15).
- [72] Z výše uvedených důvodů správní orgán o škodě ve výši 6 780 Kč rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku IV. tohoto rozhodnutí.

VII. Náklady řízení

- [73] Souběžně je výrokem III. tohoto rozhodnutí ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve znění pozdějších ve spojení s ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který byl uznán vinným, resp. který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, činí paušální částka 1 000 Kč.
- [74] Podle ust. § 95 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky správní orgán přiznává poškozenému na jeho návrh náhradu v řízení účelně vynaložených nákladů spojených s uplatněním nároku na náhradu škody, pokud byl poškozený ve věci nároku na náhradu škody úspěšný a prokázal jejich vznik a výši. Vzhledem k tomu, že poškozený nárok na náhradu účelně vynaložených nákladů nevznášel nebylo v této části správním orgánem rozhodováno.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Obviněný, tj. účastník řízení, může proti tomuto rozhodnutí podat v souladu s ust. § 96 odst. 1 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky rozklad v plném rozsahu. Poškozený má právo v souladu s ust. § 96 odst. 1 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky podat rozklad pouze proti výroku IV. o nároku na náhradu škody.

Mgr. Gabriela Košťálová, v.r.
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení

Obdrží:

- podnikající fyzická osoba [REDACTED]
- společnost ČEZ Distribuce, a.s.